

BIBLIOGRÁFIA

A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvkötészeti szakirodalom 1989-ben

Rövidítések:

- Anschluss-München 1938—1988 = Anschluss-München 1938. Tudományos tanácskozás. Szerkesztette NÉMETH István 1988. szeptember 1—2. Bp. 1988, MSZMP Politikai Főiskola
- Kvt = Könyvtáros
- MG = Magyar Grafika
- MKsz = Magyar Könyvszemle
- A Nemzetközi = A Nemzetközi Munkásmozgalom Történeteiből Évkönyv 1989
- Számmer nyomdától... = Számmer nyomdától a Vörösmarty Nyomdáig. Szerkesztette Mekis János. Székesfehérvár Vörösmarty Nyomda 1989
- Térképtudományi Tanulmányok = Térképtudományi Tanulmányok. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi Tanszékének évkönyve

Általános és elvi kérdések

- CSAPODI Csaba: Az 1526 előtt Magyarországon használt és nyomtatott könyvekre vonatkozó adatok gyűjtése = Ars Hungarica 1989. 1. 3—4.
- FEKETE Csaba: A debreceni református kollégium Antiqua-Katalógusa. Előzetes beszámoló a Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtárában őrzött, 1601 előtti nyomtatványok példány szerinti leírásáról = Könyv és Könyvtár 15. 1987. 7—26.
- GALAMB Györgyné—VARGA Ildikó: Példatár régi könyvek formai feltáráshoz. Bp. 1989, OSZK-KMK. 125 p.
- LISZTES László: Beszámoló a 2. Országos Bibliográfiai Értekezlet előkészítéséről = MKsz 1989. 4. 410—411.

Bibliográfiák, katalógusok, repertóriumok

- ANTALINÉ HUJTER Szilvia: A Kisalföldi Könyvtáros 1958—1986. Repertórium. = Kisalföldi Könyvtáros 1988. 1—2. 1—70.
- CSAPODI Csaba—CSAPODINÉ Gárdonyi Klára: Bibliotheca Hungarica. Kódexek és nyomtatott könyvek Magyarországon 1526 előtt I. Fönnmaradt kötetek 1. A—J. Bp. 1988, MTA Könyvtára. 447 p. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei 23.)
- DÖRNYEI Sándor—V. ECSEDY Judit—PAVERCSIK Ilona: A magyarországi iskolai értesítők bibliográfiája. XVIII. századi érdemsorozatok. Bp. 1989. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. 213 p.
- HELTAI János: A magyar nyomda-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 1988-ban = MKsz 1989. 4. 419—427.
- KÖSZEGFALVI Ferenc: Hódmezővásárhelyi pótlások a Csongrád megyei sajtóbibliográfiához = MKsz 1989. 2. 207—215.
- LAKATOS Éva: Magyar irodalmi folyóiratok. Székely Közélet — Tábortűz. Bp. 1988, 2411—

2715. (A Petőfi Irodalmi Múzeum Bibliográfiai Füzetek A. sorozat 27—30.)
- LETT Miklós: A Magyar Tanácsköztársaság sajtó- és könyvanyagának adattára. Bp. 1988, MSZMP KB Párttörténeti Intézet, V. 187 p. ill.
- PAVERCSIK Iлона (ed.)—BAYER Lászlóné, FAJCSÉK Magda, KOMJÁTHY Miklósné, P. VÁSÁRHELYI Judit, V. ECSEDY Judit: Magyarország bibliographiája 1712—1860. VII. pótlások Petrik Géza Magyarország bibliographiája 1712—1860 c. művéhez. 1701—1800 között megjelent magyarországi (és külföldi magyar nyelvű) nyomtatványok. Budapest Országos Széchényi Könyvtár 1989, 570 p.
- PESTI Ernő: Az Est-lapok 1920—1939. Repertórium (4.) 1934—1936. Bp. 1988, Petőfi Irodalmi Múzeum, 538 p.
- PESTI Ernő: Az Est-Lapok 1920—1939. Repertórium (5.) 1937—1939. Budapest 1988, Petőfi Irodalmi Múzeum, 427 p.
- SASI Margit: Általános iskolai tankönyvek. 1945—1948. Bp. 1989, OPKM. V. 54 p. (Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványai. Kötetkatalógusok.)
- SASI Margit: Líceumi tankönyvek 1945—1948. Bp. 1989, OPKM. IV, 21 p. (Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványai. Kötetkatalógusok.)
- SASI Margit: Polgári iskolai tankönyvek 1945—1948. Bp. 1989, OPKM. V, 27 p. (Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványai. Kötetkatalógusok.)
- SASI Margit: Szakközépiskolai tankönyvek 1945—1948. Bp. 1989, OPKM. IV, 27 p. (Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványai. Kötetkatalógusok.)
- SAÁD József: Magyar Szemle. Repertórium és tartalom elemzés. Budapest 1989, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár — Eötvös Loránd Tudomány Egyetem. (2 db) 223 + 191 p. (Magyar szociológia történeti füzetek 3.)
- SPÁNYI Balászné: Régi és ritka könyveink. A könyvtár 1800 előtt megjelent könyveinek jegyzéke. Budapest Műszaki Egyetem Központi Könyvtára. Bp. 1988, BME Központi Könyvtára. 81 p.
- Statisztikai Szemle. Repertórium 1983—1987 = Statisztikai Szemle 1989. 8—9. szám melléklete 40 p.
- TÓTHPÁL Józsefné: Gimnáziumi tankönyvek, 1945—1948. Bp. 1989, OPKM. IV, 45 p. (Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványai. Kötetkatalógusok.)
- VANCISISIN Iлона: Szabolcsi tanító 1922—1944. Repertórium. Nyiregyháza 1987, Móricz Múzeum és Városi Könyvtár. XIV, 131 p.

Cenzúratörténet

- FÜLDESI Ferenc: Adalék a „Debreceni Biblia” történetéhez = MKsz 1989. 1. 72—75. (Komáromi Csipkés György Bibliája.)
- KÖNCZÖL Csaba: A cenzúra aranykora 1917—1985. = Kritika 1989. 12. 38—41.
- MÁTRAHÁZI Zsuzsa: A (volt) főcenzor olvasókönyve. = A Könyv 1989. 2. 9—22. (Interjú Lukácsy Sándorral.)
- TAMÁS Pál: Vázlat a szovjet orosz szemizdatról. = Jelkép 1989. 3. 34—38.

Papírtörténet

- BALÁZS József: A diósgyőri papírmalom alapítója. = A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei 24. 1986. 69—70.
- BORSA Gedeon: Hess nyomtatványainak papírja és kötése. = MKsz 1989. 1—19 p. ill.
- KONCZ Pál: Papírmalmok Veszprém megyében 1729—1851. = MG 1989. 6. 28—29.
- KONCZ Pál: Sóllyi papírmalom 1790—1851. Bp. 1989, Papíripari Hagyományok Védelmét Szerző Bizottság. 56, 4 p. [18] t., ill.

Nyomdatörténet

Több évszázadot érintő művek

ARANY MAGYAR Zsuzsa: A régi nyomdászat története Fejér megyében = Számmer Nyomdától... 13—85.

DANÓCZI Balázs: A veszprémi nyomdászat kétszáz éve = MG 1989. 4. 55—58. ill.

NAGY Éva: A pannon táj könyvművészete a XVI—XIX. században = Vasi Szemle 1989. 3. 418—424. (Nyomdák és könyvkötő műhelyek)

PETŐCZ Károly: A Dobay-Nyomda (Gyula) betűminta könyve. Békéscsaba—Gyoma 1989, Kner Nyomda. 100+82 p. ill. (A Kner Nyomdaipari Múzeum 14. és 15. füzete)

SZABÓ Ferenc: A békési Drechsel Nyomda történetének vázlata, 1895—1920 + PETŐCZ Károly: Drechsel Géza nyomdájának mintakönyve. Békéscsaba 1989, Kner nyomda. 64 p. + 32 t. ill. (A Kner Nyomdaipari Múzeum 13. füzete)

TORDA István: A három Trattner = A Könyv 1989. 2. 105—114. ill. (Trattner János Tamás, Trattner Mátyas, ifjabb Trattner János Tamás)

15. század

BENCSIK Gábor: Gutenberg, a vállalkozó = A Könyv 1989. 3. 9—13.

BENCSIK Gábor: A nyomtatott könyv tömegtermelésének kezdetei = A Könyv 1989. 2. 123—126.

BORSA Gedeon: A hazai könyvnyomtatás megalapítása = MKsz 1989. 4. 338—354.

BORSA Gedeon: Milyen műhelye lehetett Hessnek Budán? = MKsz 1989. 3. 237—246.

16. század

AUGUSTINUS, Aurelius: Szent Ágoston doctornac elmelkedő magan beszellő es naponkent valo imadságit magyarra fordita Peechi Lukach Nagyszombatba MD XCI. Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta URAI Piroska. Bp. 1988, MTA Irodalomtudományi Intézete. (16), 181, (7) + 62 p. Bibliotheca Hungarica Antiqua XVII.)

⁴De falsa et vera unius Dei Patris, Filii et Spiritus Sancti cognitione libri duo. Albae Juliae 1568. Editio facsimile. Introduced by Antal PIRNÁT. Nieuwkoop: De Graaf — Bp. 1988, Akadémiai Kiadó. LXXVI, 393 p. (Bibliotheca Unitarium. Volume II)

HONTERUS Johannes: Rudimenta Cosmographica. Coronae 1542. Editio facsimile. A kísérő tanulmányokat írták Bartha Lajos, Klinghammer István, Stegena Lajos. = Térképtudományi Tanulmányok... 10. kötet 1987. (88) + 45 p.

JÁNOSY István: Sylvester János. Dráma. = Életünk. 1989. 1—2. 19—44.

KARÁCSONYI Béla—MONOK István—ÖTVÖS Péter: Sylvester János saját kezű számlája 1544-ből = MKsz 1989. 1. 71—72.

SMIDT Erzsébet: Adalékok a bázeli Frobenius nyomda kiadványaihoz = Vasi Szemle 1989. 3. 425—428.

SZLATKY Mária: Az első magyar nyelvű nyomtatott orvosi könyv négy évszázados jubileuma = Orvosi Hetilap 1989. 18. 951—952. (Frankovith Gergely: Hasznos és fölötte szükséges könyv)

VÉRTESY Miklós: Nyomdaalapító írók = Könyvtáros 1989. 7. 421—426.

WERBŐCZY István: Decem divinorum praeceptorum libellus. Viennae 1524. Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta KULCSÁR Péter és SZÉPHELYI F. György. Bp. 1988, MTA Irodalomtudományi Intézete. Akadémiai Kiadó. + (32) + 47 p.

17. század

ifj. BARTHA Lajos: Hevenesi Gábor és Magyarország első zsebatlasza = Évfordulóink a műszaki és természettudományokban 1989. 41—45. ill. (Voigt, Leopold. Bécs)

V. ECSEDY Judit: Az Elzevierek nyomdászjegye Magyarországon = MKsz 1989. 2. 126—145. ill.

V. ECSEDY Judit: Szenci Kertész Ábrahám ismeretlen nyomtatványai = MKsz 1989. 1. 20—47. ill.

HOLL Béla: Adalékok a nagyszombati egyetem első kiadványaihoz = MKsz 1989. 2. 183—192.

SIPOS Gábor: Misztótfalusi Kiss Miklós betűhagyatéka a kolozsvári református nyomdában = Könyv és Könyvtár 15. 1987. 77—87.

SMIDT Erzsébet: A Smidt Múzeum „Elzevirjei” = Vasi Szemle 1989. 1. 106—111. ill.

STOLL Béla: Egy ismeretlen kolozsvári nyomtatvány 1601-ből = MKsz 1989. 4. 385—390.

19. század

BÁTYAI Jenő: Engel Lajos emlékezete = Szegedi Könyvtári Műhely 1987—1989. 1—4. 132—133.

- JÁNOSKA Antal: Az Első Magyar Kártyagyár Rt. története (1869—1896) = MG 1989. 2. 43—45. ill.
- VARGA Sándor: Eisenfels Rudolfról és nyomdájáról = MG 1989. 3. 71—76.
- VARGA Sándor: Emich Gusztáv küzdelme a nyomdért = MG 1989. 4. 60—66.
- VERES László: A miskolci nyomdászat története 2. Csöglei Tóth Lajos nyomdája (1842—1850) = A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 24. 1986. 65—77.

20. század

- CSAPÓ Mária: Iratok a Tevan Nyomda államosításának történetéhez = Békési Élet 1989. 3. 319—330.
- FARKAS Gábor: A székesfehérvári nyomdai mun-

- kások szervezetei 1902—1949 között = Számmer Nyomdától ... 115—138.
- GYENTI Pál: Új utakon járva 1945—1987 = Számmer nyomdától ... 85—113.
- KÖSZEGFALVI Ferenc: Ady és József Attila nyomdásza. Kurucz János centenariuma. = Délsziget 1989. 41—44. ill.
- MURÁNYI Gábor: Egy lélek, levelei tükrében. Száz éve született Tevan Andor = A Könyv 1989. 3. 95—110. ill.
- PAPP János: Tevan Andor Bécsi tanulóévei (1907—1909) = Békési Élet 1989. 4. 515—520. ill.
- RÉNYI Péter: Kner Imre, a reformer = Új Írás 1989. 8. 76—88.
- VARGA Sándor: Visszaemlékező: Bródy-Maróti Dóra = A Könyv 1989. 3. 155—161. (Hungária Hirlapnyomda Rt.)

Könyvművészet, illusztráció térképészet

Több évszázadot érintő művek

- CSENDES László — FRISNYÁK Sándor — GYARMATHY Zsigmond — HRENKÓ Pál: Szabolcs-Szatmár megye régi térképeken. Nyíregyháza 1989, Szabolcs-Szatmár Megyei Pedagógiai Intézet. 144 p. ill. (106 térkép)
- FÜLEMILE Ágnes: Viseletábrázolások a 16—17. századi grafikában = Ars Hungarica 1989. 2. 115—132. ill.
- GRÓF László: Carta Hungarica. Térképgyűjtemény 1540—1841. Budapest 1988, Interpress Kiadó, 191 p.
- JANTSITS Gabriella: Zsámboky János arcképei = Orvostörténeti Közlemények 1985. 217—223. ill.
- PAPÓCSI László: A „Földabroszok Magyarországról” című kiállítás megnyitója (Országos Széchényi Könyvtár 1988. július 6.) = Geodézia és Kartográfia 1989. 5. 313—315.
- PATAY Pálné — CENTGRÁF Károly — DANKU György — PLIHÁL Katalin: Földabroszok Magyarországról. Válogatás 400 év térképeiből 1528—1900. Az Országos Széchényi Könyvtár kiállítása a Budavári Palotában 1989 július-augusztus. Budapest 1989, Országos Széchényi Könyvtár. 71 p. ill.
- RÓZSA György: Thesenblätter mit ungarischen Beziehungen = Acta Historiae artium Academiae Scientiarum Hungaricae 1987/88. 3—4. 257—289. ill.

- SÖPTEI István: „Carta Hungarica” Térképtörténeti állandó kiállítás a Nádasdy Múzeumban = Vasi szemle 1989. 1. 137—139. ill. (Gróf László 1986-ban adományozott gyűjteményeiből.)

16. század

- ifj. BARTHA Lajos: „Égi jelek” egy XVII. századi metszeten = Föld és ég 1989. 2. 46—48. ill. (Ortel, Hieronymus)
- BARTHA Lajos: Honterus élete és tevékenysége = Térképtudományi Tanulmányok 10. kötet 1987, 5—19. ill.
- Ein Pariser Stundenbuch. (Faksimileausgabe des in der Werkstatt von Gillet Hardouyn zu Paris gedruckten und mit kolorierten Holzschnitten geschmückten Stundenbuches aus dem Jahr 1510, aufbewahrt unter der Signatur Ant 76 in der Bibliothek der Ungarischen Akademie der Wissenschaften in Budapest) + CSAPODI Csaba: Ein Pariser Stundenbuch. Einleitung zur Faksimileausgabe. Budapest 1988 Corvina Kiadó. (184) + (20)
- HONTERUS, Johannes: Rudimenta Cosmographica. Coronae 1542. Editio facsimile = Térképtudományi Tanulmányok 10. kötet melléklete [44] fol.
- HRENKÓ Pál: Magyarország 475 éves térképe = Honismeret 1982. 2. 3—5. (A Lázár térképről)
- KLINGHAMMER István: Atlasz Minor = Térképtu-

- dományi Tanulmányok 10. kötet 1987. 35—45. ill. (Honter, Johann)
- PLIHÁL Katalin: Egy „ismeretlen” Wolfgang Lazius térkép = Geodézia és Kartográfia 1989. 3. 200—203. ill.
- STEGENA Lajos: A Rudimenta Cosmographica = Térképtudományi Tanulmányok 10. kötet 1987. 21—32. ill.
- VIDA Mária: A reneszánsz orvostörténeti munkája, a „Medicorum Philosophorumque Icones.” = Orvostörténeti Közlemények 1985. 181—194. ill.
17. század
- CZEIZEL Endre — SIBELKA PERLEBERG Artúr: Ulysses Aldrovandi 1642-ben kiadott „A torzszülöttek története” című művének ismertetése és értékelése = Orvostörténeti Közlemények 1986. 9—36. ill. (Coriolanus, Johannes Baptista)
- NÉMETH Gábor: Szikszót ábrázoló rézkarcok a XVII. századból = A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei 24. 1986. 59—68. ill. (Dilich, Wilhelm)

Könyvkötés-történet

- BEÖTHYÉ KOZOCSA Ildikó: Két XIV. századi héber kódex restaurálása — MKsz 1989. 4. 411—418. ill.
- BEÖTHYÉ KOZOCSA Ildikó: Történeti könyvkötések és illuminált kódexek restaurálása Magyarországon = Ars Hungarica 1989. 1. 75—82. ill.
- CSENKI Éva: Egy kőszegi könyvkötő műhely története = MG 1989. 5. 31—34. (Ruszke család)
- CSÚZI Enikő: Egy 18. századi, pergamenbe kötött nyomtatvány restaurálása = MG 1989. 4. 67—69. ill.
- KONCZ Pál: Hajdani könyvkötőkről = Horizont 1988. 10—12
- KONCZ Pál: Egy 200 éves könyvkötői biznyságlevél. (Würtzburgi könyvkötő-legény Veszprém-ben kétszáz évvel ezelőtt) = Múzeumi Diárium 1989. 17—19. ill. (Prombacher, Oswald)
- Sz. KOROKNAY Éva—BOROSS Klára: Kötés-kutatás Magyarországon — Proveniencia és kötés kapcsolatának tanulságai az Egyetemi Könyvtárban. = Ars Hungarica 1989. 1. 57—61. ill.
- LENTE Zsuzsanna: Egy 1536-ban nyomtatott fátáblás könyv restaurálása = MG 1989. 5. 35—37. ill.
- ROZSONDAI Mariann: Magyarországi gótikus és reneszánsz bőrkötések. (Vázlat, a feladatok kijelölése) = Ars Hungarica 1989. 1. 63—67. ill.
- TÚRI-TURGONYI Emese: Egy XVI. századi nyomtatvány restaurálása = MG 1989. 6. 30—33. ill.

Könyvkereskedelem-történet, könyvkiadók története és kiadástörténet

Több évszázadot érintő művek

- M. KONDOR Viktória: A Hornyánszky Nyomda és az Akadémia Könyvkiadása. Budapest 1989, MTA Könyvtára. 203, (4) p. ill. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei 22 (97))
- KOVÁCS I. Gábor: Kis magyar kalendáriumtörténet 1880-ig. A magyar kalendáriumok történeti és művelődésszociológiai vizsgálata. Bp. 1989, Akadémiai Kiadó. 241 p.
- MÉSZÁROS István: A tankönyvkiadás története Magyarországon. Bp. 1989 Tankönyvkiadó-Dabas Dabasi Nyomda. 183 p. [16] t.
- SZABÓ Kálmán: Az olvasáskultúra demokratizálódása — Az első könyvesboltok és kölesönkönyvtárak Sopronban (1785—1820) = Kisalföldi Könyvtáros 1989. 1. 53—56.
- VARGA Sándor: Könyvvarusok egymás között. A Budapest Főváros Levéltára irataiból = A Könyv 1989. 2. 115—122. (XVIII—XIX. század).
- 16—18. század
- ENYEDI Sándor: Az Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság történetéhez II. = MKsz 1989. 1. 86—94.
- ENYEDI Sándor: Pápai István levelei Aranka Györgyhöz = MKsz 1989. 4. 404—406.
- ENYEDI Sándor: Schedius Lajos és az Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság = MKsz 1989. 2. 146—165.
- GÖMÖRI György: Magyar szerzők művei a XVI. századvégi Angliában = GÖMÖRI György: Angol—magyar kapcsolatok a XVI.—XVII. szá-

- zadban. Budapest 1989, Akadémiai Kiadó. 16—21.
- SZLATKY Mária: Magyar nyelvű természettudományos és orvosi irodalom a XVI. században = Orvostörténeti Közlemények 1985. 90—97.
19. század
- GLÁSZ Mónika—SERFŐZŐ Sándor: S. Kende bécsi antikvárius levelei és a Magyar Könyvszemlének szánt kiadatlan cikke 1893—95-ből = MKsz 1989. 4. 407—409.
- KÁROLYI Zsigmond: Korizmicus László, a magyar reformkor elfeledett alakja. = MKsz 1989. 3. 303—307.
- KÓKAY György: Bessenyei György „Der Amerikaner”-ének utóélete = MKsz 1989. 4. 399—404.
- KÓPHÁZI Ferenéné: Cisio, naptár, kalendárium = Múzeumi Diárium 1989. 20—22. ill.
- POÓR János: Egy nemesellenes könyv a 19. század elejéről = MKsz 1989. 2. 192—200.
20. század
- A Csokonai Kiadó létrejött: Dokumentumválogatás 1977—1988. Összeállította BÉNYEI Miklós. Debrecen 1989, Debreceni Városi Könyvtár — Csokonai Kiadó. 85 p.
- A Gondolat kiadványai 1971—1988. (Bp.) 1989, Gondolat. 173 p. ill.
- HORVÁTH J. József: Ki tud ma úgy latinul, mint a pinty? = A Könyv 1989. 3. 163—167. ill. (A Mici Mackó latin kiadásai.)
- HUBER Kálmáné: A Danubia Könyvkiadó RT története = Baranyai Könyvtáros 1988. 1. 19—21.
- JÁVORI Jenő: Književnost naroda Jugoslavije u Madarskoj. Bibliografija, 1945—1987. Predgovor Stepanović Predrag, statistički podaci Edit Varga. Budimpešta 1988 Udruženje Izdavača i Knjižara Madarske. 57 p.
- A Kriterion műhelyében: Beszélgetések DOMOKOS Gézával a Kriterion Könyvkiadóról. Gyűjtötte és gondozta DÁLNOKI SZABÓ Dénes. Bp. 1988, Kossuth. 217 p. [4] t. ill.
- MÁTRAHÁZI Zsuzsa: Könyvesboltírató a szeretet kórházban = A Könyv 1989. 1. 81—84. (Lukács Mandel Yenni)
- TÜSKÉS Tibor: A szemtanú emlékei. A Jelenkor-Magvető kiadványok története (1960—1976) = A Könyv 1989. 1. 71—79.
- PETŐVÁRI Ágnes: Az Exodus Kiadó = MKsz 1989. 2. 166—175.
- PETŐVÁRI Ágnes: A tankönyvektől a szépirodalomig. A Vörösvári Sokszorosítóipari Kiadóvállalat. = Napjaink 1989. 2. 37—38.
- VARGA Sándor: Visszaemlékező: Rác Zoltán = A Könyv 1989. 1. 85—95. (Könyvexport és -import 1930—1960.)

Sajtótörténet, publicisztika

Több évszázadot érintő művek

- LŐRINCZ Zoltán: Százéves a Protestáns Szemle = Theológiai Szemle 1989. 3. 146—148.
- PETERCSÁK Tivadar: Történelem, politikai propaganda, helyi események a képes levelezőlapokon = A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 27. 1988. 297—320. ill.
- TÖRÉCKZI László: 100 éve indult a Protestáns Szemle = Confessio 13. 1989. 3. 60—72.
- radalom történetéből. Szerkesztette Vadász Sándor. Bp. 1989, Kossuth Könyvkiadó. 202—234.
- Mindenes Gyűjtemény (1789—1792). Válogatta, szerkesztette, az előszót és jegyzeteket írta TÓTH László. Tatabánya 1989, Komárom—Esztergom Megyei Tanács 130 (2) p.
- MURÁNYI Lajos: A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának két XVII. századi német nyelvű újságleveléről = MKsz 1989. 3. 287—294 ill. (Zenarolla, Paolo)

17—18. század

- BATÁRI Gyula: Péczeli József és folyóirata a „Mindenes Gyűjtemény” = Évfordulóink a műszaki és természettudományokban 1989. 46—47. ill.
- FORGÁCS Zsuzsa: Francia ellenforradalmi röpiratok gyűjteménye a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban = Tanulmányok a francia for-

19. század

- BALOGH Mihály: Lappangó 1848-as kisnyomtatványok egy iskolai könyvtárban = MKsz 1989. 1. 48—60.
- BALOGH Mihály: Újabb adalékok Petőfi követválasztási kudarcához (Lappangó 1848-as kis-

- nyomatványok egy gimnáziumban) = Jászkunság 1989. 1. 80—84.
- BATÁRI Gyula: Idegen nyelvű orvosi folyóiratok szakanyagainak ismertetése a hazai gyógyászati időszaki kiadványokban 1857-ig. = Orvostörténeti Közlemények 1986, 113—119.
- BATÁRI Gyula: Orvosi viták a hazai egészségügyi szakajtóban 1850—1867 között = Forradalom után kiegyezés előtt. A magyar polgárosodás az abszolutizmus korában. Szerkesztette NÉMETH G. Béla. Budapest 1988, Gondolat Kiadó. 517—537.
- DIENES Ottó: Az 1848—49-es forradalom és szabadságharc a korabeli északfrancia sajtóban II. = Somogy 1989. 3. 83—95.
- FRIED István: Haza, állam, nemzet a magyarországi német sajtóban a XIX. század első felében = MKsz 1989. 3. 247—262.
- FRIED István: „Slavica” a magyarországi német nyelvű sajtóban a reformkorban = MKsz 1989. 1. 94—100.
- JEMNITZ János: Labour Leader (1889) = A Nemzetközi... 1989. 146—148.
- MADERTHNER, Wolfgang: A bécsi Arbeiter-Zeitung első évei. (1889—1894.) = A Nemzetközi... 1989. 140—146.
- RÁKÓCZY Rozália: Volt-e a Hadi Lapnak tűzészeti melléklapja 1849-ben = Hadtörténeti Közlemények 1989. 2. 200—207.
- RITTER Aladár: Az első magyar szerkesztő. Emlékezés Kánya Emiliára, a Családi Kör alapítójára. = Jel-kép 1989. 1. 134—139. ill.
- Sárospatoki füzetek. Évnegyedes folyóirat. Szerkesztette ERDELYI János. A kiadást szerkesztette és az utószót írta B. BALSAI Jolán. Sárospatok 1989 Comenius Tanítóképző Főiskola és BAZ Megyei Levéltár. 61 p.
- SZABÓ G. Zoltán: Petőfi az egykorú horvátországi sajtóban = Életünk 1989. 3. 211—219.
20. század
- BERTÓK László: Bárdosi Németh János bibliográfia. Pécs 1989, Városi Könyvtár. 124 p.
- DOMAHIDY Miklós—CZIGÁNY Lóránt—HORVÁTH Elemér—FERDINANDY György: Emlékek az új Látóhatárról = Kortárs 1989. 11. 109—114.
- 1956 a sajtó tükrében. 1956. október 22—november 5. Szerkesztette IZSÁK Lajos, SZABÓ József. Budapest 1989, Kossuth. 415 p. ill.
- VERESSNÉ KISS Anna: A nagy októberi szocialista forradalom visszhangja a Népszava hasábjain 1917—1919-ben. = 1917—1987. A nagy októberi forradalom tiszteletére rendezett tudományos emlékülés tanulmányai. Szerkesztette MOJZESNÉ SZÉKELY Katalin. Debrecen 1988, Debreceni Akadémiai Bizottság. 53—58.
- HARSÁNYI Iván: Az emigráns „Der Kampf” és az Anschluss—Anschluss—München 1938. Tudományos tanácskozás 1988. szeptember 1—2. Szerkesztette NÉMETH István. Bp. 1988, MSZMP Politikai Főiskola. 115—128.
- HARSÁNYI Iván: Der Sozialistische Kampf. (1938—1940) = A Nemzetközi... 1989, 154—158.
- INDALI György: 1945 előtti munkásmozgalmi vonatkozású szöveges plakátok a Budapest Gyűjtemény állományában = A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve 1983—1984. Budapest 1988, 99—118. ill.
- JAGASICS Béla: Negyvenéves a „Geodézia és Kartográfia” című folyóirat = Geodézia és Kartográfia 1989. 3. 153—157.
- JEMNITZ, János: Az Anschluss az angol, francia és belga szocialista sajtóban = Anschluss—München 1938—1988, 129—139.
- JEMNITZ János: München és a szociáldemokrata sajtó = Anschluss—München 1938—1988, 260—270.
- JEMNITZ János: Socialisme et Lutte de Classe. (1914) = A Nemzetközi... 1989. 148—152.
- KENYERES Zoltán: A „Nyugat” története rövid előadásokban = Új Írás 29. 1989. 2. 3—26.
- KÉRI Piroska: Supka Géza „Literatúra”-ja. Egy elfeledett kultúrtörténeti folyóirat jelentősége és története (1926—1938) = Új Írás 29. 1989. 7. 104—114. ill.
- LACZKÓ András: Egy folyóirat nyolcvan éve. Gyorskép a Nuori Voimáról = Napjaink 1989. 1. 39.
- LENGYEL András: A liberalizmus újraalapozásának kísérlete. A Szép Szó történetéhez. = Jelenkor 1989. 3. 239—250.
- LENGYEL András: A Szeged története (1920—1925) = MKsz 1989. 4. 369—382.
- LUKÁCS László: Sík Sándor szerkesztői műhelyében = Vigilia 1989. 1. 9—16.
- Magyar Nemzet, 50 év. Emlékkönyv, 1938—1988. Szerkesztette MARTIN József. Bp. 1989, Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat. 336 p. ill.
- MÉSZÖLY Miklós: 40 éves az Új Látóhatár — Életünk 1989. 6. 562—563.
- MONTANELLI Indro: 1956 Budapest, a Corriere della Sera kiküldött tudósítója jelenti Budapest 1989, Transznacionális Radikális Párt. 59 p.
- Most — Punte — Híd. A Tiszatáj kelet-európai szemléiből. Szerkesztette OLASZ Sándor. [Szeged] 1989, Zenit Könyvek. 264 p.

- NAGY László, J.: Il Giornale (1939.) = A Nemzetközi... 1989. 152—154.
- Napról napra: 1956 sajtója. Október 23.—november 4. Válogatta SZALAY Hanna. Bp. 1989, Kolonel. 509 p.
- OTTLYK Ernő: Harminc éves a Theológiai Szemle = Theológiai Szemle 1989. 1. 50—55.
- RÁDICS Károly: Móríz Zsigmond, a Nyugat szerkesztője 1929—1933. Nyíregyháza 1989, Móríz Múzeum és Városi Könyvtár. 401 p.
- RITTER Aladár: A sztálini korszak a korabeli magyar sajtóban. Fejezetek a moszkvai koncepciók perекből. = Jel-kép 1989. 4. 115—125.
- SZABÓ Ferenc: A vásárhelyi folyóiratkiadás hagyományai és megújulása. Jegyzetek a „Juss” első évfolyama után. = Békési Élet 1989. 2. 225—228.
- SZAKOLCZAY Lajos: Egy nemzedék nagykorúvá válása. Az Új Látóhatár egyik vitájához = Kortárs 1989. 11. 103—108.
- 100%, Irodalmi és Művészeti Kultúrszemle. 1927—1928. Sajtó alá rendezte SZABÓ Ágnes. Bp. Kossuth Könyvkiadó. 1987, 368 p. ill. (Editio facsimile)
- SZŐKE Domokos: Az értelmiség ifjúság progresszív mozgalmainak megítélése a konzervatív Magyar Szemlében = Félévszázad múltán a Márciusi Frontról. Szerkesztette Pintér István. Bp. 1989, Reform Lap- és Könyvkiadó Részvénytársaság 144—161.
- SZŐKE Domokos: Szekfű Gyula és a Magyar Szemle irányváltása a 30-as évek elején = Magyar Történelmi Tanulmányok 21. 1988. 57—77.
- VÉRTESY Miklós: „MuZi-MoZi”. Könyvtároshumor 1913-ban. = Könyvtáros, 1989. 5. 299—300. (Az Országos Széchényi Könyvtár vicclapja.)
- ZIMONYI Zoltán: Helikon Fonyódon. Az irodalmi folyóiratok szerepe a szellemi életben. = ZIMONYI Zoltán: Öt közelkép. Tanulmányok. Miskolc 1989, 147—166.
- ZIMONYI Zoltán: Visszapillantás. A Napjaink versrovata 1962—1977 = ZIMONYI Zoltán: Öt közelkép. Tanulmány. Miskolc 1989, 167—181.

Könyvtártörténet

Elvi kérdések

- BÉNYEI Miklós: A könyvtártörténetírás problémái, különös tekintettel a helyismereti munkára. Módszertani tanácsadó. Szombathely 1988, Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár. 59 p.

Több évszázadot érintő művek

- BENCZIKNÉ NEMESHÁZI Erzsébet: Száz éve kezdődött Móron = Kvt 1989. 5. 291—298.
- FRÁTER János: Az MTA Könyvtári Bizottságának iratai 1866—1949. Budapest 1988, MTA Könyvtára. 146 p. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei)
- GUNDA Klára: Kalauz. Készült a komáromi történelmi könyvtár látogatói számára = Komárom Megyei Könyvtáros 1989. 2. 34—49. ill.
- GÜNTNER Anita: Az Országos Rabbiképző Intézet könyvtárának története 1945-ig. = Kvt. 1989. 10. 603—609.
- HARASZTI Erika Ágnes: A Kisfaludy Megyei Könyvtár Milkovich-Zámory különgyűjteménye = Kisalföldi Könyvtáros 1989. 1. 57—60.
- KÖRMENDY Kinga: Középkori esztergomi könyvgyűjtemények = Ars Hungarica 1989. 1. 41—46.
- KÖVY Zsolt: A könyvtár különgyűjteményei = A Pápai Református Gyűjtemény. Szerkesztette KÖVY Zsolt. Pápa 1987, A Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei. 45—71.
- OJTOZI Eszter: Die ausländischen Frühdrucke und ihre Possessoren in der Universitätsbibliothek zu Debrecen. Debrecen 1989, KLTE Könyvtára. 234 p. + 58 t. ill.
- OJTOZI Eszter—KÁRPÁTI László: Cirillbetűs könyvek Miskolcon, Nyíregyházán és a Pálos Könyvtárban = Könyv és Könyvtár 15. 1987. 139—175. ill.
- RÓZSA György: „A történetileg kialakult gyűjtemények és a legkorszerűbb technológia ötvöztésével...” = Magyar Tudomány 1989. 2. 115—117. (A MTA Könyvtáráról)
- VÉGH Ferenc: 140 éve alapították a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárát = Műszaki Egyetemi Könyvtáros 1988. 2. 1—5.
- VEKERDI László: Egy könyvtár otthonai, eredményei és gondjai = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás 1989. 4. 147—153. ill. (Az MTA Könyvtára)
- ŽBIKOWSKA-MIGOŃ, Anna: Joachim Lelewel (1786—1861), a lengyel bibliológia klasszikusa = MKsz 1989. 3. 263—276.

15—18. század

- J. FODOR Adrienne: A nagyszombati jezsuiták könyveiről lefejtett kódextöredékek = *Ars Hungarica* 1989. 1. 51—56.
- LE CALLOC' H, Bernard—BATÁRI Gyula: Kőrösi Csoma Sándor, a Bengáliai Ázsiai Társaság Könyvtárosa = *MKsz* 1989. 3. 299—305.
- MADAS Edit: Adalékok a Központi Szeminárium Pozsonyból származó kódextöredékeinek vizsgálatához = *Ars Hungarica* 1989. 1. 47—50.
- POGÁNY György: A császlóci és a kaplonyi egyház 1444-es könyvjegyzékéről. = *MKsz* 1989. 3. 277.
- SZABÓ György: Torkos Jakab püspök kanonikavitációjának könyv- és esztörténeti tanulságai = *MKsz* 1989. 4. 391—399.

19. század

- BODA Miklós: Szepesy Ignác öröksége = *Baranyai Könyvtáros* 1989. 1. 30—33. ill.
- JAKÓ Zsigmond: Ipolyi Arnold és a Konstantinápolyba került korvinnak megtalálása = *MKsz* 1989. 2. 200—205.
- GAZDAG István: Az első nyilvános olvasóterem Debrecenben = *A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve* 1986. 519—528.
- KAPRONCZAY Katalin: A Budapesti Kir. Orvosegyesület könyvtárának története = *Orvosi Hetilap* 1988. 40. 2149—2151.
- REISZ László: Egyetemi könyvtárak a dualizmus idején = *Statisztikai Szemle* 1989. 6. 620—632.

20. század

- FUTALA Tibor: A műszaki tájékoztatás és könyvtárügy múltja, jelene és jövője = *Tudományos és műszaki tájékoztatás* 1989. 11. 467—472.
- HEGEDŰS Béla: A Jókai- és a helyismereti gyűjtemény a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban = *Komárom Megyei Könyvtáros* 1988. 2. 25—32.
- JURKOVICS János: Kétszer is a nulláról. Könyvtár-alapítók Tószegen = *Együtt* 1988. 1—2. 79—83.
- KLINDA Mária: Pótlások a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 1712 előtti régi magyarországi nyomtatványainak jegyzékéhez = *A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve* 1983—1984. Budapest 1988. 87—88.
- MÓNUS Imre: A győri MÉMOSz-könyvtár állománya és olvasói = *MKsz* 1989. 3. 307—312.
- SIMON Gizella: Levelek ezerkilencszázötvennégyből, avagy a kétszintű igazgatás kezdetei = *Kvt* 1989. 9. 548—553; II. rész 10. 618—622.
- SZELESTEI N. László: Magyarországi egyházi könyvtárakban őrzött kódexek = *Ars Hungarica* 1989. 1. 5—9.
- TAPOLCAINÉ SÁRAY-SZABÓ Éva: Bemutatkozik a József Attila Megyei Könyvtár Helyismereti Gyűjteménye = *Komárom Megyei Könyvtáros* 1987. 3. 29—38.
- TÓTH Róbert: Dienes László életútja = *Kvt* 1989. 6. 357—359.
- VARGA Lajos: A váci Egyházmegyei Könyvtár = *Pest Megyei Könyvtáros* 1988. 2. 14—20.

Bibliofília, könyvgyűjtés, ex librisek

Több évszázadot érintő művek

- KELECSÉNYI Gábor: Magyar bibliofilek. Meditáció egy könyv születéséről = *Olvasó Nép* 1989. 3. 88—94.
- KEVEHÁZI Katalin—MONOK István: Egy Sleidanus-kötet története. Adalék Lőcse művelődéstörténetéhez és a tizenöt éves háború eseményeihez = *Acta Historiae Litterarum Hungaricarum* 1988. 151—163.
- VILMON Gyuláné: Egy erdélyi könyvgyűjtő orvoscsalád. (A Patakiak gyűjteményének sorsa.) = *Orvosi Hetilap* 1989. 2. 89—91.

16—19. század.

- ALBINA, L. L.: Az író és könyvtára. Fordította Rónai Gábor = *Helikon* 1989. 2. 243—254. (Voltaire)
- BENCSIK Gábor: Klasszikusok évjára dékért. Gróf Reviczky Károly (1736—1793) könyvtáráról. = *A Könyv* 1989. 1. 134—136.
- JANKOVICS József: Apponyi Balázs könyveddikái = *MKsz* 1989. 3. 278—283.
- GÖMÖRI György: Ifj. Köleséri Sámuel levelei Sir Hans Sloane-hoz = *MKsz* 1989. 3. 283—287.
- RÁSZLAI Tibor: „A könyv és kép szerető” *Kazinczy* = *A Könyv* 1989. 1. 125—129.

SZÖNYI György Endre: Sir Walter Raleigh könyvtára és magyar vonatkozású könyvei = MKsz 1989. 2. 177—182.

20. század

HORVÁTH Hilda: A XX. sz. elején készült magyar ex librisek tematikai csoportosításának lehetőségei. 5. Tájébrázolások és tájképek. 6. Állatok és keveréklények. 7. Növények az ex libriseken = Kisgrafika 1989. 1—2. 20—31; 3. 17—19. ill.
SZ. KÜRTI Katalin: Vadász Endre (1901—1944) debreceni éveit és könyvjegyeit = Könyv és Könyvtár 15. 1987. 111—127.

SZABÓ Ernő, P.: Erdélyi ex librisek = A Könyv 1988. 3. 121—128.

SZABÓ Ernő, P.: Európai utazások Csernus Tiborral = A Könyv 1989. 3. 111—119. ill.

SZÍJ Rezső: Dedikált könyveim a gyűjteményben. Csorna 1988. Városi Tanács. 147 p. (A Csornai Szij Rezső—Kovács Rózsa Művészeti Gyűjtemény kiadványai)

SZÍJ Rezső: Mata János. (1907—1944.) = Debreceni Déri Múzeum Évkönyve 1986. 405—481. ill.

Olvasástörténet

KACZIÁN János: Olvasókörök Tolna megyében = Tolna Megyei Könyvtáros 1988. 1—2. 46—54.

KATONA Sándor: A Makó Békési úti Olvasókör működésének 50 éve. = Csongrád Megyei Honismereti Híradó 1988. 99—105.

MARTON Istvánné: Olvasókörök és egyletek Mindszenten = Csongrád Megyei Könyvtáros 1989. 1—2. 71—74. ill.

MURÁNYI Lajos: Adalékok a reformkori Fejér megye olvasáskultúrájához = Fejér Megyei Könyvtáros 1989. 2. 37—48. ill.

PLESKONICS András: Adatok, képek és dokumentumok a Pustaföldvári olvasókör 100 éves történetéből (1880—1980) = Könyvtári Jegyzések 1989. Különszám 1 + [152] p.

POZSONYI József: Közösségi élet a balmazújvárosi olvasó-népkörökben = Társadalmi Szemle 1988. 2. 57—65.

UDVARDY József: A hittudományi főiskolák olvasóiskoláinak szerepe a reformkorban = Katolikus Egyháztörténeti Konferencia Keszthely 1987. Szerkesztette HÖLVÉNYI György. Bp. [1989], TIT. 83—88.

A múlt könyvtárosai, bibliográfusai, újságírói

BENCSEKNÉ KUCSKA Zsuzsa: Egy életmű tanulságai gyermekkönyvtárosok számára = Kvt 1989. 6. 362—364. (Dienes László)

BORSA Gedeon: „Neve fogalomná vált” = Kvt 1989. 9. 545. (Petrik Géza)

BAI József: Apponyi Sándor gróf élete és munkássága = Tolnai emberek. Szerkesztette ROSNER Gyula. Szekszárd 1989, 6—8. ill.

FITZ József köszöntése. Válogatta, szerkesztette és a bevezetőt írta POCÁNY György. Bp. 1988. Magyar Bibliofil Társaság. 91 p.

FUTALA Tibor: Könyvtárszak az Olümposzon = Kvt 1989. 2. 111—113. (Varjas Béla, Waldapfel Eszter, Kóhalmi Béla, Barabási Jenő)

FUTALA Tibor: Az önkéntes neve: Rafanidesz = Kvt 1989. 4. 244—246. (Rafanidesz István)

GERŐ Gyula: Emlékezés a mesterre = Kvt 1989. 5. 257—263. (Sallai István)

HARASZTHY Gyula: Fitz József, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója. = Kvt 1989. 2. 62—66.

HORVÁTH Géza: In memoriam Szinnyei József. = Komárom megyei könyvtáros 1988. 2. 33—37.

HULLÁN Zsuzsa: Dienes László munkásságának időszerűsége = Kvt 1989. 6. 359—362.

KÖVENDI Dénes: Három találkozásom Stefan Gruiával = Kvt 1989. 4. 240—242.

KÖVENDI Dénes: Sallai István „zsenialitása” ügyében = Kvt 1989. 5. 286—287.

LÁSZLÓ Ruth: Műveimet én már az árokparton is megcsinálom. Hamvas Béla üzenete = Kvt 1989. 12. 736—738.

LENGYEL András: Tömörkény István kérvénye „a Somogyi-könyvtár segédkönyvtárnoki állásáért.” = Kvt 1989. 4. 236—237.

MÓRA László: Dr. Herepey Árpád 1888—1968 = Kvt 1989. 3. 181—184. ill.

PAPP Júlia: Képzőművészeti ismeretek és a „művészettörténeti gondolkodás” kezdetei Sándor István írásaiban = MKsz 1989. 4. 355—368.

SOLTÉSZ Zoltánné: Fitz József, a könyvtártörténelem = Kvt 1989. 2. 66—88.

SZELESTEI NAGY László: Bod Péter levele Cornides Dánielhez = MKsz 1989. 3. 294—299.

TÓTH Gyula: Szabó Ervin útja az emlékiratig = A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve 1983—84. Budapest 1988, 119—131.

VÉRTESEY Miklós: Szabó Ervin levelei Gárdonyi Alberthez = Kvt 1989. 10. 610—613.

ZÖLD Ferenc: A könyvkereskedő halhatatlansága. = Kvt 1989. 9. 546—548. (Petrik Géza)

HELTAI JÁNOS